

TALOUSARVIOALOITE 1055/2004 vp

Määrärahan osoittaminen valtionosuuteen ja -avustukseen yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin

Eduskunnalle

Perusopetuksen oppilasmäärät pienenevät tulevina vuosina, minkä vuoksi kuntien valtionosuudet vähenevät vuosittain. Vuonna 2005 vähennys on talousarvioesityksen mukaan 16,6 miljoonaa euroa, mikä vaikeuttaa kouluverkon ylläpitoa erityisesti väestöä menettävissä pienissä kunnissa. Hallitusohjelmassa todetaan, että oppilasmäärien pienenemisestä aiheutuvat säästöt on ohjattava ensisijaisesti opetuksen kehittämiseen ja laatuun, mutta hallitus on jo luopunut tästä hyvästä periaatteesta.

Samaan aikaan hallitus tekee valtionosuuksiin indeksitarkistuksen, joka on 75 prosenttia kustannusten todellisesta kasvusta. Vaikka perusopetuksessa virallinen valtionosuusprosentti on 57, on todellinen valtion osallistuminen opetuksen kuluihin Kuntaliiton arvion mukaan enää noin 30 prosenttia. Äskettäin tehdyssä valtion ja kuntien välisessä kustannusten jaon tarkistuksessa on ilmennyt, että valtion on maksettava voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnille yli

132 miljoonaa euroa kustannusten tarkistusta vuonna 2005, mutta hallitus aikoo jaksottaa maksatukset vuosille 2005—2008.

Opetuksessa kustannustason nousu vie kunnilta enemmän rahaa kuin valtionosuudet antavat. Tämä vaikeuttaa merkittävästi kuntien mahdollisuuksia tarjota laadukasta perusopetusta. Lisäämällä resursseja perusopetuksen valtionosuuksien yksikköhintoihin kunnilla olisi paremmat mahdollisuudet pienentää perusopetuksen ryhmiä, turvata tukiopeutus ja opintojen ohjaus sekä toteuttaa uutta lakia oppilashuollosta. Tällä olisi myös ehkäisevä vaikutus syrjäytymisongelmiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 29.40.30 lisäyksenä 60 000 000 euroa valtionosuuteen ja -avustukseen yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Ben Zyskowicz /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Kaarina Dromberg /kok
Pertti Hemmilä /kok
Hanna-Leena Hemming /kok

Anne Holmlund /kok
Jyri Häkämies /kok
Ilkka Kanerva /kok
Marjukka Karttunen /kok
Jyrki Katainen /kok
Jari Koskinen /kok

TAA 1055/2004 vp — Ben Zyskowitz /kok ym.

Pekka Kuosmanen /kok
Jere Lahti /kok
Kalevi Lamminen /kok
Jouko Laxell /kok
Suvi Lindén /kok
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok
Reijo Paajanen /kok
Maija Perho /kok
Lyly Rajala /kok
Martin Saarikangas /kok

Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Kimmo Sasi /kok
Arto Satonen /kok
Timo Seppälä /kok
Juhani Sjöblom /kok
Marja Tiura /kok
Irja Tulonen /kok
Raija Vahasalo /kok
Jan Vapaavuori /kok
Ahti Vielma /kok
Lasse Virén /kok